

Ģenerālās Asamblejas rezolūcija 2014. gada 29. janvārī

68/261. ANO oficiālās statistikas fundamentālie principi

Preambula

Ģenerālā Asambleja

Atgādinot nesēnās Ģenerālās Asamblejas, Ekonomikas un sociālo lietu padomes rezolūcijas¹, izceļot būtisko nozīmi oficiālās statistikas valsts un pasaules attīstības programmā,

Ievērojot augstas kvalitātes oficiālās statistiskās informācijas izšķirošo nozīmi analīzē un informētas politikas lēmumu pieņemšanā, lai atbalstītu ilgtspējīgu attīstību, mieru un drošību, kā arī savstarpēju apmaiņu ar zināšanām un tirdzniecību starp valstīm un tautām arvien vairāk saistītā pasaulē, pieprasot atklātību un caurskatāmību,

Ievērojot arī to, ka tik nozīmīgā sabiedrības uzticība oficiālo statistisko sistēmu integritātei un uzticībai statistikā lielā mērā ir atkarīga no cieņas pret pamatvērtībām un principiem, kas ir jebkuras sabiedrības pamatā, kas vēlas izprast sevi un ievērot tās biedru tiesības, un šajā kontekstā, būtiska nozīme ir statistikas aģentūru profesionālajai neatkarībai un atbildībai,

Uzsverot, ka efektivitātes nodrošināšanai, pamatvērtībām un principiem, kas regulē statistikas darbu, ir jābūt garantētiem ar tiesiskām un institucionālām sistēmām, un ievērotiem visos politiskajos līmeņos un no visu valsts statistikas sistēmā ieinteresēto personu puses,

Apstiprina zemāk norādītos oficiālās statistikas pamatprincipus, kurus Statistikas komisija pieņēmusi 1994. gadā² un atkārtoti apstiprinājusi 2013. gadā, un Ekonomikas un sociālo lietu padome apstiprinājusi savā rezolūcijā 2013/21 2013. gada 24. jūlijā:

1.principis. *Oficiālā statistika ir demokrātiskas sabiedrības informācijas sistēmas neaizstājama sastāvdaļa, kas valdībai, tautsaimniecībai un sabiedrībai nodrošina datus par ekonomisko, demogrāfisko, sociālo un vides stāvokli. Tādēļ oficiālajām statistikas iestādēm, vadoties pēc objektivitātes principiem, jā sagatavo un jāsniedz praktiskam izmantojumam piemērotu statistiku, lai ievērotu iedzīvotāju tiesības saņemt publiski pieejamu informāciju.*

2.principis. *Lai saglabātu oficiālās statistikas uzticamību, statistikas iestādēm saskaņā ar stingriem profesionāliem apsvērumiem, zinātniskiem principiem un profesionālo ētiku, jāizvēlas statistikas datu savākšanas, apstrādes, glabāšanas un pasniegšanas metodes un procedūras.*

¹ Tās ietver Ģenerālās Asamblejas rezolūciju 64/267 par "Pasaules statistikas dienu", kā arī Ekonomikas un sociālās padomes rezolūciju 2006/6 par spēju stiprināšanu statistikas nodrošināšanā un 2005/13 par 2010. gada pasaules iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas programmu.

² Oriģinālo preambulu, kas izmantota principu sākotnējo apstiprināšanai 1994. gadā, skatīt ziņojumu par Statistikas komisijas ārkārtas sesiju (E/1994/29), V nodaļu, kas pieejams

<http://unstats.un.org/UNSD/statcom/94report.pdf> Plašāka informācija par pamatprincipiem un to vēsturi pieejama <http://unstats.un.org/unsd/dnss/gp/fundprinciples.aspx>.

3.princips. *Lai veicinātu statistikas datu pareizu interpretāciju, statistikas iestāžu uzdevums ir pasniegt informāciju saskaņā ar zinātniskiem standartiem, kas attiecas uz statistikas avotiem, metodēm un procedūrām.*

4.princips. *Statistikas iestādēm ir tiesības sniegt komentārus par kļūdainām statistikas interpretācijām un neatbilstošu tās izmantošanu.*

5.princips. *Statistikas vajadzībām datus var ņemt no visiem iespējamiem avotiem – gan statistikas apsekojumiem, gan administratīviem reģistriem. Statistikas iestāžu uzdevums ir izvēlēties atbilstošu avotu, ievērojot tādus aspektus kā kvalitāte, savlaicīgums, izmaksas un respondentu slogi.*

6.princips. *Statistikas iestāžu statistikas pētījumu vajadzībām savāktiem individuāliem datiem par fiziskām un juridiskām personām jābūt pilnīgi konfidencialiem, un tie izmantojami tikai un vienīgi statistikas mērķiem.*

7.princips. *Likumiem, normatīvajiem dokumentiem un prasībām, kas nosaka statistikas sistēmu darbību, jābūt atklātiem un publiski pieejamiem.*

8.princips. *Koordinēšanas pasākumi statistikas iestāžu starpā valstu iekšienē ir nozīmīgi, lai panāktu attiecīgās statistikas sistēmas konsekvenci un efektivitāti.*

9.princips. *Starptautisku jēdzienu, klasifikāciju un metožu izmantojums ikvienas valsts statistikas iestādēs veicina statistikas sistēmu konsekvenci un efektivitāti visos oficiālajos līmeņos.*

10.princips. *Divpusēja un daudzpusēja sadarbība statistikas jomā veicina oficiālās statistikas sistēmu uzlabojumus visās valstīs.*

73. plenārā sanāksme
2014. gada 29. janvārī